

ERC i Junts, tan a prop i tan lluny: per què no pacten el full de ruta del procés?

Les dues formacions defensen plantejaments similars sobre el referèndum i la unilateralitat en els programes, però discrepen sobre el diàleg amb l'Estat i com actuar al Congrés

Representants d'ERC i Junts, en una conferència de la CUP. | CUP

"És evident que estem encallats en el full de ruta". Aquesta frase s'ha repetit en cercles parlamentaris, governamentals i de la negociació que estan mantenint ERC i Junts per desbloquejar la investidura de Pere Aragonès i posar en marxa el nou executiu. En concret, el que bloqueja l'horitzó d'una entesa immediata és el desacord en el pla B a la taula de diàleg, tal com va explicar aquesta setmana **NacióDigital** (<https://www.naciodigital.cat/noticia/219283/pla-taula-dialeg-encalla-acord-global-investir-aragones>). Ara bé: són tan diferents les estratègies de les dues formacions? Quines similituds i quines discrepàncies hi ha en els programes electorals amb els quals es van presentar el 14-F?

[noticiadiari]2/219423[/noticiadiari]

Les dues formacions defensen conceptes calcats -referèndum i amnistia- com a solucions al conflicte. La votació, defensen, hauria de ser vinculant i acordada, i posen l'accent en la dimensió internacional. ERC ho formula així en la pàgina 185 del programa (<https://www.naciodigital.cat/noticia/215066/programa-electoral-ERC-eleccions-catalanes-14F?rlc=sf>): "Teixir aliances internacionals per explicar la causa catalana al món, aconseguir

comprensió i anar forjant complicitats que ens permetin fer el referèndum inevitable". En el cas de Junts, la manera de verbalitzar-ho és aquesta

(<https://www.naciodigital.cat/noticia/215280/programa-electoral-Junts-eleccions-catalanes-14F-Puigdemont>) : "Si les formacions independentistes obtenim més del 50% dels vots, sol·licitar la intervenció dels organismes europeus (<https://www.naciodigital.cat/noticia/215212/junts-planteja-referendum-acordat-amb-mediacio-europea>) per assolir un referèndum acordat i vinculant". Una fórmula que Aragonès, en el debat d'investidura, es va fer seva per seduir els de Carles Puigdemont.

Fins i tot en un hipotètic pla B, en cas que fracassi -com ha fet fins ara- la via pactada per votar sobre la independència, ERC i Junts registren compatibilitats malgrat les divergències estratègiques de fons. Els republicans la defensen, però hi posen condicionants: "L'Estat ha de saber que la seva negativa a negociar un referèndum, si perdura en el temps, pot desembocar en una acció unilateral de l'independentisme. Aquest escenari exigirà, no obstant això, un suport molt majoritari, i la seva operativitat i eficàcia dependrà sempre de l'acumulació de suports, electorals en primer lloc, però també institucionals, socials, econòmics i mediàtics. Així com de l'exercici de la desobediència civil, una eina totalment vàlida i democràtica", apunten a la pàgina 186.

[noticiadiari]2/215066[/noticiadiari]

"Es l'escenari que desitgem? No, el que desitgem és l'escenari escocès. Però, per desgràcia, no hi podem renunciar, perquè renunciar-hi, tenint en compte com és l'estat espanyol, seria el mateix que renunciar a la independència", remarca ERC uns paràgrafs més enllà. Es tracta d'un redactat que s'assembla molt al que fan servir Oriol Junqueras i Marta Rovira, principals dirigents de la formació, al llibre *Tornarem a vèncer (i com ho farem)*

(<https://www.naciodigital.cat/noticia/208029/mes/forca/tinguem/mes/unilateralitat/podrem/aplicar/fu/ll/ruta/junqueras/rovira>) . "Com més força tinguem, més unilateralitat podrem aplicar", assenyalen en el llibre -elaborat per estructurar l'ideari d'ERC i com a resposta als volums de memòries de Puigdemont- el president i la secretària general dels republicans.

Tot i les formulacions en el programa, els d'Aragonès no estan instal·lats en el marc de la unilateralitat com sí que ho fan, almenys retòricament, des de les files de Junts. Què deia el programa defensat per Laura Borràs en campanya? "De confirmar-se la negativa [de l'Estat] a negociar, el futur Govern ha d'estar plenament disposat a prendre, en resposta, les decisions unilaterals que corresponguin", es pot llegir a la pàgina 13 del programa. En la pàgina anterior, el 50% de vot independentista -vàlid, segons Junts, per demanar un referèndum amb mediació internacional (<https://www.naciodigital.cat/noticia/215212/junts-planteja-referendum-acordat-amb-mediacio-europea>) - també es fixa com a condició per a una "activació" de la DUI proclamada però no executada el 27 d'octubre del 2017.

[noticiadiari]2/215280[/noticiadiari]

El full de ruta del partit es tanca amb aquest paràgraf a la pàgina 15: "Quan la ciutadania, les institucions i el Consell per la República estiguin preparades per culminar el mandat de constituir Catalunya en un estat independent en forma de República, es procedirà a activar la declaració d'independència (<https://www.naciodigital.cat/noticia/215106/junts-es-compromet-activar-defensar-dui-si-independentisme-supera-50>) , a mobilitzar el país per a la seva defensa pacífica i democràtica i a demanar el reconeixement internacional". No hi posa data, però se'n desprèn -pel que va assenyalar Borràs en la campanya electoral- que l'horitzó era el d'aquesta legislatura. El document també inclou una resolució per ratificar la DUI del 2017 que, per ara, Junts no ha recuperat en públic.

Els matisos del llenguatge

On comencen a aparèixer les dissensions? En aquest punt és clau detectar amb quin llenguatge es refereixen les dues formacions a la negociació amb l'Estat. "Sabem que la via del diàleg i negociació és la millor via per a fer un referèndum d'independència. I davant d'un govern espanyol que diu que vol resoldre el conflicte polític, ens hi trobaran segur. I ens hi trobaran amb

les conviccions intactes i sense ingenuïtats. Defensarem els grans consensos de país, el referèndum i l'autodeterminació. El diàleg i la negociació és la nostra bandera i formarà part de la solució del conflicte polític, segur", remarca el programa d'ERC a la pàgina 186 del programa. El llenguatge destil·la el gir pragmàtic que han protagonitzat els republicans des de la tardor de l'1-O.

Junts es refereix de manera menys optimista a la negociació amb l'Estat amb una formulació inspirada en el document *Preparem-nos* elaborat pel Consell per la República (<https://consellrepublica.cat/preparem-nos/>), liderat per un Puigdemont que és al mateix temps el líder del partit. "La negociació ha de partir del reconeixement i respecte del dret a l'autodeterminació dels catalans per part de l'Estat i, per tant, ha de tenir com a objectiu un acord sobre la manera com s'exerceix de nou aquest dret, amb el benentès que ja va ser exercit l'1-O i que aquell mandat democràtic segueix avui plenament vigent", assenyala el text, que també reclama la fi immediata de la repressió com a condició per assegurar-se a dialogar al voltant d'una taula que reconegui tots els interlocutors com a "vàlids".

Aquest és el marc teòric dels programes, però el problema de fons va més enllà i es basa, en concret, en com articular un pla B a la taula de diàleg (<https://www.naciodigital.cat/noticia/219283/pla-aula-diale-g-encalla-acord-global-investir-aragones>). Junts defensa que ha de passar inequívocament per la confrontació i, si cal, per activar la declaració d'independència, i en les converses amb ERC ha descartat promoure un altre referèndum unilateral com el de la tardor del 2017. "El que no pot ser és que superem el 52% del vot a les eleccions i no hi hagi conseqüències pràctiques", ressalten a Junts, malgrat que en públic no han exposat el programa concret a seguir com a alternativa a la taula de diàleg. Toni Comín, vicepresident del Consell per la República i eurodiputat de Junts, sosté que sense aquesta alternativa l'Estat no assumirà el marc negociador (<https://www.naciodigital.cat/noticia/219195/toni-comin-si-algu-tutela-aragones-no-sera-consell-republica>).

[noticiadiari]2/219283[/noticiadiari]

La discrepància estratègica també impacta en el front de Madrid, que és un dels aspectes que més discrepàncies ha generat entre ERC i Junts (<https://www.naciodigital.cat/noticia/218083/madrid-fins-ara-separat>). Els republicans han posat en pràctica el full de ruta pragmàtic des del Congrés fent costat a Pedro Sánchez en la investidura, els pressupostos generals de l'Estat i successives pròrrogues de l'estat d'alarma a canvi de contrapartides -com és el cas de la cogovernança en la gestió dels fons europeus (<https://www.naciodigital.cat/noticia/203309/erc-abstindra-prorroga-estat-alarma-canvi-retorn-competencies-fase?rlc=sf>) - que no sempre s'han acabat de complir. Ho ha admès el mateix Aragonès, que aquest dijous defensava des del Parlament que la Generalitat tingués veu i vot els projectes finançats a través del paquet comunitari Next Generation.

Programa de Junts per ser investit

En essència, va ser Puigdemont qui va resumir, durant la campanya electoral, què està passant en aquests moments de la negociació. Si Aragonès volia ser investit, va defensar el líder a l'exili en una entrevista a RAC1, havia d'assumir el marc general del programa independentista de Junts (<https://www.naciodigital.cat/noticia/215366/puigdemont-condiciona-investidura-aragones-assumpcio-programa-independentista-junts>). Dos mesos i mig després de les eleccions, els actuals socis de Govern continuen sense revalidar l'aliança vigent des del 2015.